

TRIGLAVA

LETO II.

30. JULIJA 1949

STEV. 26.

SLOVENSKO DRUSTVO

SLOVENSKI protikomunistični begunci v Vel. Britaniji te dni ustanavljamo Slovensko društvo kot svoje osrednje socialno in kulturno združenje. V društvu izvoljeni odbor naj bi našel imel slično funkcijo in nalogo, kot jo imajo drugi socialni in dobrodelni odbori.

Slovenci v Angliji so na splošno pozdravili misel o novem skupnem socialnem združenju. Vendar pa smo čuli mnoge glasove, polne nezaupanja in dvoma. Enaki so prihajali tudi preko morja.

Kaj je torej vzrok teh dvomov na eni strani in pozitivnega razpoloženja na drugi strani?

Predvsem narekujejo slovenskim beguncem v Angliji položaj in skrb za bodočnost, da si ustvarijo nek skupen socialni in kulturni center. To zahteva od njih, da ob tem pozabijo na vse politične in druge razlike — da poznajo samo ene interese — **slovenske in begunske**. Potem je številni mlajši rod nevesel političnih intrig in malo obremenjen s predsodki. To in pa tradicionalna demokratičnost dežele, v kateri bivamo, sta dala možnost zdrave osnove za vseslovensko združenje v Angliji.

Številni Slovenci izven Anglije pa gledajo na novo društvo iz vidika in izkušenj, ki so jih dobili ob podobnih organizacijah in socialnih odborih drugod. Tam društva niso bila ustanovljena s sodelovanjem širokih krogov Slovencev, niti razni odbori, četudi so se imenovali slovenski, begunski, socialni ali kakorkoli — niso bili izvoljeni od večine slovenskih beguncev, ampak navadno sestavljeni v zelo majhnem krogu. Dejstvo je, da ti odbori niso smatrali potrebno, da bi bili odgovorni begunski skupnosti in ta skupnost ni mogla nanje vplivati. Vse to navdaja številne Slovence izven Anglije z nezaupanjem in dvomom. Če k temu dodamo še notranjo politično situacijo držav, kjer je nevarno biti opozicionar "vladajoči" grupi, četudi je ta le begunska in kjer se zdaleka ne poznajo take svobode, kot jo uživamo mi, je marsikaj razumljivo.

★ ★ ★

NACIONALNA ZVEZA KOROSKIH SLOVENCEV

Z največjim vseljem in zadosčenjem pozdravljamo novo ustanovljeno Slovensko narodno stranko na Koroskem in ji želimo v njeni borbi za pravice koroskih Slovencev najboljšega uspeha, ki ga je v danih prilikah možno doseči ter sodelovanja s strani slovenske protikomunistične emigracije, od katere koroski Slovenci s pravico pričakujejo polno moralno podporo.

O ustanovitvi je poročal tukajšnji "Manchester Guardian" 20. julija z Dunaja sledeče:

"Nekomunistični Slovenci v Avstriji so presenili oblasti z ustanovitvijo začasnega "Narodnega sveta koroskih Slovencev" in zahtevali, da mora biti vnesen v avstrijsko mirovno pogodbo statut, ki bo določal pravice slovenske manjšine, — kot so Rusi vztrajali na zadnjih londonskih zasedanjih.

Slovenci so že zaprosili tukajšnje britanske oblasti, da predložijo predlagani statut zastopnikom

Prav gotovo je, da so ta dejstva poznana tudi premnogim slovenskim beguncem v Angliji; se več, mnogi so dobrote takih socialnih odborov tudi sami užili, predno so prisli sem. In ne bom se motil, če recem, da nam je prav poznanje vsega tega narekovalo, da smo si poskusali medsebojne poglede dodobra izmenjati in da smo svoja mnenja iskreno in brez bojazni izpovedali.

Ponovno smo ugotovili, da bo Slovensko društvo uspelo, če bo resnično **vseslovensko** in bo njegovo delovanje prezeto z globokim pojmovanjem demokratičnosti. To je osnova, ki bo omogočila, da se bo v Slovenskem društvu zbrala velika večina Slovencev. Brez te velike večine pa Slovensko društvo izgubi svoj pomen. Iz vseslovenskega dobrodelnega združenja postane le eno od mnogih društev in ne more več izpolnjevati svojega osnovnega namena. Globoki duh demokratičnosti, ki je tako bistveno potreben, pa izvoljenim odborom ne daje le pravice ampak tudi dolžnosti, v našem primeru predvsem dolžnost visoke karitativne službe slovenski begunski skupnosti ter dolžnost odgovornosti tej skupnosti. Za vsako ceno mora društvo biti nepolitična organizacija, ki ne bo gledala na politično prepričanje svojih članov in nečlanov, Slovencev v Angliji. Še več: izvoljeni odborniki morajo dobro paziti, da na Slovensko društvo ne bo padla niti senca kakršnekoli politične pristranosti ali pobarvanosti. To zahteva namen društva, njegov vseslovenski značaj, vsa njegova socialna, nepolitična misija.

Na Slovence v Vel. Britaniji leži pomembna preizkusnja in odgovornost. Ali bodo s svojim stališčem in delovanjem v Slovenskem društvu dokazali, da je mogoče uspešno delovati v skupnem, slovenskem, nepolitičnem združenju, ne da bi upoštevali politično prepričanje posameznikov? Ali bodo dokazali, da so se nekaj naučili v zadnjem desetletju in predvsem, da je mogoče najti neko skupno osnovo sodelovanja in sožitja — da pa je predpogoj tega samo resnična zmrnost, globoka demokratičnost in nesebična, dobra volja?!

Mi vsi smo za to odgovorni. Dokazimo, prvič v emigraciji, kako v sirsem krogu pojmujeemo svoje slovenstvo in svojo demokracijo. D.P.

zunanjih ministrov v Londonu. Danes je predložila osnutek delegacija, ki ji nacekuje veteran dr. Tisler, avstrijskemu kanclerju dr. Figlu.

Trdijo, da bo postopek Avstrijcev in zapadnih sil, ki so predlagale samo splošno garancijo manjšinskih pravic, preizkusni kamen resničnosti zapadne demokracije in pravnega postopka.

Glavne značilnosti osnutka tega statuta so v zagotoviti enakih pravic za Slovence v ustavi in avstrijski državi. Slovenski narodni svet naj bo priznan kot ustavni predstavnik slovenske manjšine in naj ima gotove zakonodajne pravice s soodlocanjem pri nastavljanju uradnikov na Koroskem. Sole naj bodo v "določenem področju" dvojezične in (kot predmet ponosa povsod v Srednji Evropi) naj bodo cestna znamenja pisana v nemščini in slovenscini. Narodni svet naj bo avtonomen v kulturnih in jezikovnih zadevah in vzpostavijo naj se posebna sodišca za to manjšino.

Skoro gotovo je, da ta memorandum ne bo naletel na naklonjenost dunajskih oblasti."

DEMOKRACIJA V LUCI KOROSKE IN TRSTA

Kdor vestno zasleduje dogajanje v takozvanem demokratičnem svetu, mu ne ostane prikrita neka nedoslednost v izvajanju demokratičnih nacer. Mnogi demokratični pojmi se zelo ozko tolmacijo in nacelo enakopravnosti se večkrat ne izvaja. Nas Slovence, ki smo v emigraciji skusali prodreti v bistvo demokracije in ki smo si o njej ustvarili konkretno in trdno predstavo, je moralo zaboleti, ko smo slisali in citali, kako je postopal svet starih velikih v koroskem vprašanju in v kaksnem vzdušju ter okoliscinah so se vrsile trzaske volitve. Korosko vprašanje je bilo reseno v smislu avstrijskih interesov, ki so se slučajno skladali z interesi zapadnih velesil. Slovenski narod pri tem ni imel in ni smel imeti besede. Neugodnemu mednarodnemu položaju se je priključila se notranja razcepljenost, saj so danes Slovenci na Koroskem in v Trstu razdeljeni na protikomuniste, titovce in kominformiste. Zaradi spora med demokracijo in komunizmom bi mogli samo nekomunisti doseči ugodno rešitev teh dveh vprašanj, toda njih položaj je v toliko brezpomemben, ker nimajo in ne uživajo nikake podpore ali priznanja. Medtem ko stoji za komunisti Tito oziroma Stalin, je zapadni svet gluhi in slepi za zahteve slovenskih protikomunistov. Poleg tega ni dvoma, da so slovenski protikomunisti v Trstu in na Koroskem izpostavljeni pritisku tako državnih oblasti kot ustrahovanju komunističnih agentov.

Zapadni svet hoče, da ostane Koroska v Avstriji in da se Trst vrne k Italiji. Vse kaže, da se bo tako zgodilo, neglede na slovenske interese. Ni najmanjša nesreča, da zastopajo Slovence v mednarodnem svetu skoraj le komunisti. Kolikor so demokratični Slovenci v Trstu prisli do besede, se je to zgodilo z nečloveškimi naporami in ob preganjanju nestetih težav, od katerih so bile nekatere tudi čisto notranjega značaja. Na Koroskem pa razen OF ni slovenske politične organizacije. OF je seveda pritegnila le brezpomembno manjšino koroskih Slovencev, čemur je vzrok današnje stanje v Jugoslaviji, za katerega mora vsak objektivni opazovalec reči, da je precej slabše od političnih in gospodarskih razmer v Avstriji ter spoznanje, da je OF popolnoma komunistična organizacija, ki so ji poglobitveni komunistični, ne pa narodni cilji. Ne-komunistični koroski Slovenci pa se boje avstrijskih oblasti, strasi jih poleg tega se spomin na nacistično prakso preseljevanja in likvidiranja. Tako postaja polagoma jasno, da morejo koroski in trzaski Slovenci pričakovati pravilno in pravično rešitev samo v okviru resnično demokratično urejenih Združenih držav Evrope. Dokler bo v nasi domovini vladal komunizem, Trsta in Koroske prav gotovo ne bomo dobili. Ako ju bomo dobili pozneje, bo v veliki meri odvisno od naše politične organiziranosti, enotnosti in zrelosti. Popolnoma jasno je, da se bodo morali tedaj tudi koroski in trzaski Slovenci kot celota nedvoumno izjasniti za to ali ono stran. Nasa naloga pa bo poskrbeti, da bo njih odločitev prosta vsakršnega pritiska.

Dejstvo, da je bil avstrijski zunanji minister dr. Gruber stalno prisoten pri pariskih zasedanjih, da pa je bilo jugoslovanskemu poslaniku v Parizu zabranjeno zastopati jugoslovansko stališče glede koroskega vprašanja, meče čudno luc na objektivnost "velikih." Verjamemo, da je zapadnim silam komunizem mrzek kot nam, bilo bi pa vse-kakor bolje in učinkovitejše pokazati antipatijo do komunistov tako, da bi skusali skrajšati komunistično diktaturo v Jugoslaviji, ne pa ji podaljševati življenje s krepkimi gospodarskimi injekcijami. Sicer pa ima Jugoslavija isto pravico prisostvovati reševanju vprašanj, ki se je ticejo, kot Avstrija. Podobne pristranske podpore so bili deležni Italijani v Trstu. Nekaj nerazumljivega je, da hodita ministrski predsednik in notranji minister neke države agitirati za svojo stranko v tujo državo. To sta storila De Gasperi in Scelba, ko sta prisla v Trst. Kaj bi porekli Angleži, ako bi prisel Stalin v London agitirati za Komunistično Partijo Anglije?

Da je Sovjetska Zveza prenehala podpirati jugoslovanske zahteve po Koroski, je deloma kriv Titov spor s kominformo, deloma pa sovjetsko spoznanje, da je bolje vtakniti v malho 150 mi-

lijonov dolarjev in avstrijski petrolej, kot pa boriti se za "principe," kajti po kremeljski logiki bo Koroska komunistična v tem trenutku, ko bo komunizem zavladal vsej Evropi. Moskva ne bo torej nič izgubila.

Slovenci se čudimo "demokratičnemu" realizmu. Nocemo govoriti o Sovjetski Zvezi, toda pravino se nam zdi spomniti zapadne demokracije na dosledno izvajanje principov, katere označujejo za svoje. Ni mogoče ustvariti zaupanja z nepravilno diskriminacijo in zasledovanjem sebičnih političnih interesov. Naloga demokracij naj bi bila ustvaritev trdne skupnosti vseh protikomunističnih demokratičnih sil na svetu. Končno ne gre le za zadošitev kakršnihkoli interesov in zahtev, temveč za ohranitev vere in zaupanja v demokracijo kot sistem in resilno pot iz grozečega kaosa v politično, gospodarsko in socialno urejeno ter zavarovano bodočnost.

Peter Klemencic

★ ★ ★

ODLOČNO STALIŠČE KATOLISKE CERKVE PROTI KOMUNIZMU

13. julija je bil v Vatikanu objavljen odlok Acta Apostolicae Sedis, ki doloca avtomatično izobčenje iz Katoliške Cerkve vseh onih, ki so pripadniki komunističnih strank ali ki zagovarjajo in propagirajo komunizem.

Na seji Svete Stolice 28. junija so bila postavljena sledeča stiri vprašanja in formulirani odgovori:

1. Ali je za katolicane legalno biti komunist oziroma biti strpen napram komunizmu? — Odgovor: Ne, ker je komunizem v bistvu materializem in protikršćanski. Katolici, ki zagovarjajo komunizem, pa izjavljajo, da niso zavrgli svoje vere, s svojim delovanjem dejansko nasprotujejo Bogu in pravemu nauku Kristusove Cerkve.

2. Ali je za katolicane dopustno, da tiskajo, razpečavajo ali citajo knjige, časopise in brosure, ki propagirajo komunistično doktrino in vanje tudi pisejo? — Odgovor: Ne. To je bilo obsojeno že v Kanonu leta 1939, ki je postavil izven zakona vsako krivoverno pisanje.

3. Ali je možno dovoliti katolicanom, ki prostovoljno in hote priznavajo dejanja nasteta v 1. in 2. vprašanju, prejetje svetih zakramentov? — Odgovor: Ne, ker ne more nihče prejeti svetih zakramentov, ako ni duhovno pripravljen. To je običajno pravo.

4. Ali ne zapadejo katolici, ki izpovedujejo materialistično in anti-Kristovo doktrino komunizma ter so posebno oni, ki jo zagovarjajo in propagirajo, nevarnosti izobčenja, do katerega pravico si pridruzuje Sveta Stolica, ker so ipso facto odpadniki od katoliške vere? — Odgovor: Da.

Te sklepe je dva dni kasneje osebno potrdil papež in odobril njihovo objavo.

Visok cerkveni dostojanstvenik je po tej objavi pojasnil, da so vrata Cerkve se vedno odprta za vse one, ki zapadejo prednjemu odloku, pa se povrnejo "v življenje duhovnih vrednot." Pojasnil je tudi, da se izobčenje ne nanasa na one, ki so prisiljeni izpovedovati in podpirati komunizem.

★ ★ ★

PRAGA. — Ceski katoliški duhovniki so izdali izjavo, da je vlada z nasiljem primorala duhovnike, da podpisujejo sodelovanje s pro-komunistično "novo Katoliško Akcijo." Vlada grozi, da bodo vsi duhovniki, ki bodo poslušali vatikansko odločbo o izobčenju, proglašeni za izdajalce in postavljeni pred sodisce.

IZ DOMOVINE

LISTA OZNINIHI AGENTOV.—LJUBLJANA.

— Pisarna D.O.S. v Ljubljani je 1. junija t.l. objavila 20. listo oznaskih zločincev, ki jo posnemamo po "Matjazevem glasu": Ales Julka, kulturni in prosvetni referent viskega kvarta, Ljubljana-Vic; Ancik Josip, apotekar, Ribnica; Arko Alojz, Ribnica; Bostjan Franc, sef OZNE, Postojna; Cvar Janez, Breg pri Ribnici; Dejak Alojz, Dolenje Laze 11; Dolenc Joze, porocnik, Dravograd; Gorkic Albina, javni tozilec, clan MLO, Ljubljana-Vic; Gorkic Dusan, moz prejsnje, major, Ljubljana-Vic; Hude Anton, sef preskrbovalnega oddelka, Kocevje; Jensko Toncka, Jesenice; Knific Joze, agent, Solkan; Kolenc, oficir, Ljubljana; Kosir Franc, politichni referent, Kocevje; Kosir Ivan, sekretar kocevskega MLO, Kocevje; Kramberger, sef OZNE za kvart Siska, Ljubljana-Siska; Krzisnik Slavko, prej sef OZNE v Celju, Ljubljana, Tabor 5.; Kunstelj Joze, Sezana; Kurzvail Milan, agent, Postojna; Lukezic Ida, sekretar IO OF, Ljubljana; Miklavcic Joze, sluga na Uciteljiscu, Ljubljana; Mohoric Mirko, sekretar KLO, Ribnica; Oven Tone, sef OZNE za kvart Vic, Ljubljana-Vic; Picek Franc, bivsi trgovec, Ribnica; Pinter, sef Ozne za Kamnik, Kam-

nik; Ravnekar Milos, partizanski likvidator, Sezana; Smerajc Vida, trgovka, Ljubljana, Gledalska ul. 12.; Smoljanic Ljubo, Ljubljana, Sv. Petra cesta (gostilna "Split"); Smoljanic Stipe, brat prejsnjega, Ljubljana, Sv. Petra cesta; Sobar Ivan, predsednik notranjega oddelka MLO, Kocevje; Skrabelj Cilka, Ljubljana; Skrabelj Joza, Ljubljana; Smalc Anton, bivsi trgovec, Ribnica; Vode, organizator kolhozov, Kamnik; Zen Slavko, milicar, Jesenice.—Skupno 35 oseb.

JESENICE.—Delavec, ki neopraviceno izostane z dela en dan, je kaznovan s 450 dinarji globe in odvzemom zivilske nakaznice za en teden.

VRHOVO PRI LOKI.—Ljudje so odbili, da bi sodelovali pri volitvah za KLO koncem aprila. "Ko bodo pri skrinjicah stali Amerikanci, bomo pa sli!" so rekli.

RADECE.—V zacetku junija so Oznasi privlekli vse kmete iz Hotemaz na njih postajo in jih toliko casa pretepali, dokler niso podpisali, da "prosto-voljno" izrocajo svoja posestva zadrugi.

★ ★ ★

SOCIALNI SKLAD 29. OKTOBRA

"IZ GLOBOCINE srca se dobrotnikom zahvaljujem za posiljko. Ne morem Vam popisati svojo radost. Pomoci ni od nobenega, da je clovek primoran cakati na usmiljenje drugih. Bog ve, kako je to tezko. Ne morete si zamisliti moje bedno in zalostno zivljenje. Jaz sem ze tri leta v bolnici in bom verjetno primorana ostati se kake dve leti na postelji. Sedaj imam 20 let in ta leta so se vedno nevarna za mojo bolezen. Clovek je primoran pretrpeti, ker tako je bozja volja. V tukajsnji TB bolnici nas je 11 narodnosti. Slovenka sem sama, pac pa je na moskem oddelku se en Slovenec, ki je tudi precej bolan."—Hermina Planke, Deklingen, Nemcija.

"Prejel sem Vase pismo in Vas lepi dar. Mnogo sem Vam hvalezen zato, kakor vsem dobrotnikom, ki so se odzvali 'Socialnemu Skladu' 29. oktobra. Mnogo me je obradovalo, ker nas niste pozabili v teh tezkih dneh nasega begunstva v tujini. Za emigracijo imam le malo upanja. Jaz sem se ze par-krat javil, ali sem bil vsakikrat odbit, tako da sem skoraj zgubil vsako nado za emigracijo. Mogoce bo kaj vec srece v tem pogledu kasneje, vendar v to le malo verujem. Z zaposlenjem tu v Nemciji je tudi tezko. Le tezko se posreci komu, da najde delo. Tako nam preostane samo se cakati v nadi

na boljse dni. Sedaj se Vam se enkrat najtopleje zahvalim—Vas hvalezni Antoncic Franc."

Künsenbach, Nemcija.

Iz zbranih prispevkov plemenito cutecih Slovencev je "Socialni Sklad 29. oktobra" odposlal v zadnjih nekaj mesecih 12 posiljk pomoci potrebnim rojakom.

Slovenci in Slovenke!

Nasi rojaki na kontinentu: invalidi, TBC bolniki, ki so v koncentracijskih taboriscih postali zrtev bolezni, stari ter dela nezmozni ljudje, cigar svojci so jim pobiti ali po Titovih zaporih, vdove z mladoletnimi otroci, studentje, ki se z nezadostnimi sredstvi za zivljenje borijo za dokoncanje studijev, cakajo nase pomoci. Mi smo zdravi ter si lahko sluzimo kruh. Pomislmo na njih trpljenje in zapusenost. Nasa sveta narodna dolznost je, da jim materialno pomagamo ter tako tudi moralno podpremo. Zavedajmo se krcsanske dolznosti ter darujmo za "Socialni Sklad 29. oktobra."

Za Sklad so darovali: g. M.A. iz Mexborough-a 4/-; g. Z.V. iz Two Gatesa 5/- in g. Z.R. iz Buenos Airesa 50 pezosov. Vsem darovalcem iskrena hvala!

UPRAVA.

POSTA

PONTYPRIDD. — 23. julija se je vrsil clanski sestanek Slovenske Pravde za ta okolis. V zelji po skupnem delovanju vseh Slovencev zivcevih v Vel. Britaniji je clanstvo razpravljalo o pripravi za ustanovitev Slovenskega drustva in o pozivu delegata SP za Vel. Britanijo, da clani SP pristopijo in podprejo novo drustvo. Poziv je naletel na polni odziv in povdarjena je bila potreba po medsebojnem razumevanju, ki naj bo podlaga za enoten nastop Slovencev v Angliji. Sestanek se je koncal z ugotovitvijo: Slovencev je v tej dezeli razmeroma malo, zato pa morajo biti trdni in pri novo-osnovanem drustvu opustiti vse, kar bi namenu drustva skodovalo.

KLIC TRIGLAVA je glas slovenskih protikomunisticnih beguncev v Veliki Britaniji! Z velikimi zrtvami in podporo slovenske javnosti je KT pricel

izhajati tiskan. S tem so se stroški izdajanja podvojili, a narocnina je ostala neizpremenjena. Pozivamo zato vse cenjene narocnike, da redno poravnajo narocnino in list priporoce se svojim prijateljem in znancem. Sporocite nam naslove, na katere naj posljemo na ogled!

Narocnina znasa:

Anglija: 24/- letno, 6/- cetrletno. Placljivo potom Postal Orderja.

Nemcija: 12/- letno, placljivo preko prijateljev v C.M.W.S.

Kanada: 5 dolarjev, placljivo potom Canadian Money Order.

Argentina: 20 pezosov letno, placljivo dostavljalcu. Darujte za TISKOVNI SKLAD Klica Triglava! Podprite svoj list! Pisite vanj!

RAZSTAVA GOSPE TUSSAUD

RAZSTAVA voscenih likov zgodovinskih osebnosti v naravni velikosti spada med najbolj privlačne londonske znamenitosti. Od leta 1815, ko je gospa Tussaud odprla razstavo, se je v zbirki marsikaj izpremenilo. Novi veljaki so si utrli pot do slave in mnogi izmed starih so zapadli v pozabo ter so bile njihove lutke odstranjene iz razstavisca.

Ni lahko priti v seznam gospe Tussaud. Le najpomembnejši državniki, kralji, vojskovodje, cerkveni dostojanstveni, pisci, igralci in sportniki so pridobili to cast. Res je, v kleti je tudi oddelek za zločince, a zastopani so le najhujši morilci.

V razkosno opremljeni dvonadstropni palaci so najpomembnejše zgodovinske osebnosti razmestili v tako imenovani "Grand Hall." Tu vidimo kraljevsko rodbino v polnem slevilu, vključno princeso Elizabeto in vojvodo Eidinburskega. Ob strani je posebna "kapelica" z vojvodom Windsorskim in njegovo soprogo, bivšo gospo Simpson. Oba se zadovoljno smehljata in ona je čisto brez bradavic.

Odlicen je lik svetega očeta Pija XII., ki ga obdaja krog cerkvenih dostojanstvenikov.

Churchill, lepi Eden, Napoleon, Foch, Wellington, vsak v svoji značilni drži, tako da jih človek hitro spozna.

Ameriski predsedniki z Washingtonom na celu so kaj slabo zadeti. Roosevelt je na primer prav toliko predebel kot je Truman presuh.

Komunistični vodje imajo tudi svoj poseben oddelek. Stalin se nahaja na vzvisenem mestu in v rokah drži zemljevid Rusije. Ob njem se nahajata Molotov in Vorosilov ter drugi. Kominformski spor se ni nasele svojega odmeva v teh tihih sobanah, kajti tu stoji Tito v krasni marmalski uniformi in v rokah drži star izvod "Borbe." Tito je edini Jugoslovčan v zbirki in je med vsemi lutkami najbolj podoben originalu.

Zunaj dvorane se na posebnem mestu kot izobcenci nahajajo vodilni fasisti. Razen značilnih uniform je sličnost rahla. Hitler je v sredini, za njim Mussolini, ob strani Göbbels in v ozadju Göring. Tu je tudi Laval.

Angleški kralji imajo svojo posebno dvorano "The Hall of Kings." Ustvarjalceva fantazija se je lahko nemoteno uveljavila pri oblikovanju kraljev iz zgodnjega srednjega veka, kajti nihče točno ne ve, kako so ti kralji dejansko izgledali.

Dober je Henrik VIII., ki je imel šest žena. V neki drugi dvorani je ovekovceen prizor obglavljenja ene izmed njih, nesrečne Ane Boleyn.

Gandhija najdem v družbi angleškega prvaka na motociklističnih dirkah v letu 1948.

Med angleškimi pisci so dobri liki Byrona, Scotta, Shakespearja in Shawa. V isti dvorani se nahaja tudi Napoleon I. na mrtvaskem odru in original sekire, ki je odsekala glavo francoskemu kralju Ludviku XVI.

Za ogled "Chamber of Horrors," ki se nahaja v kletki, je treba placati se sedem penijev. Poleg najvidnejših domačih morilcev so tu tudi ponazorjene različne mucične naprave in celo giljotina v naravni velikosti z lezecem obsojencem, katerega glava se naj vsak čas zakotali v zato pripravljeno kosaro. Tu je tudi v originalu naprava, ki so jo uporabljali v Italiji za kaznovanje onih, ki so vsled obstojecih predpisov veljali za "nedotakljive." Nazorno je podano, kako so te predpise obsli. Posušeno obsojencevo telo sloni v ozki železni kletki. Tako zaprtega nesrečnega so izobesili na grajskem stolpu, da je umrl od lakote. Poseben nadpis "Samo za odrasle" visi nad človekom, katerega so za trebuh obesili na kavelj.—Nedalec od tu stoji soliden gospod s prijaznim nasmehom: morilec dveh žena in četvero otrok. Na vpogled je tudi rokopis, ki ga je z lastno krvjo napisal nek množicni morilec zensk in v katerem izjavlja, da mu ta "job" ugaja in ob koncu se opraviči, da se "iz razumljivih razlogov ni mogel podpisati s polnim imenom." Pismo je naslovljeno na neko londonsko casopisno agencijo.

Obcutek groze povečuje presenetljiva sličnost teh likov z resničnimi mrlici in dušljiv smrad po vosku, ki je tako značilen za mrtvasnice.

Ko odhajam na sveži zrak, si ne morem kaj, da ne bi pomislil, kako lepo bi bilo, ako bi nekateri izmed likov, ki se danes nahajajo v visjih nadstropjih, kmalu nasli svoje mesto tu doli.

Boris Grčar

Obisk razstave priporočamo vsem, ki bodo za počitnice obiskali London. Nahaja se na Marylebone Road, N.W.1. in je odprta dnevno od 10. ure dopoldne do 7. ure zvečer. Vstopnina 2/3. Najbližja avtobusna postaja do tja je v Baker Street (C.3.).

★ ★ ★

KRATKE VESTI

WASHINGTON. — Senat je ratificiral Atlantski Pakt z 82 : 13 glasovom.

HAGUE. — Nacrt obrambe Zapadne Evrope je pripravljen. Poveljnik združenih vojsk sil feldmarsal Montgomery je izjavil, da veruje v zmago sil zapadnih narodov napram kateremukoli napadalcu. "Hladna" vojna med zapadnimi narodi in komunizmom lahko privede do oboroženega spopada, je dejal.

BEOGRAD. — Grski komunisti in pobegli jugoslovanski kominformisti baje pripravljajo v Bolgariji napad na Jugoslavijo. Jugoslovansko-grska meja je zaprta. Kominformci obtožujejo Tita, da dobiva orožje od zapadnih sil.

SOFIJA — Za novega predsednika je bil imenovan Vasil Kolarov. Podpredsednik je postal Vulko Cervenkov, svak umrlega Dimitrova.

BIRMINGHAM. — Westminsterški katoliški nadškof kardinal Griffin je izjavil: "Cerkev sovrazi vojno, toda je odločena, da ne sprejme poljuba smrti, pa čeprav bi to bil poljub miru... Hitler, ki je poskušal zatreti glas katoliške Cerkve, je trdil, da zunanji sovražniki obkoljujejo nacistično

Nemčijo in izzivajo vojno. Kremeljski govorniki se poslužujejo iste taktike. Medtem ko zapirajo in likvidirajo vsakogar, ki mu je vest vec kot pa osebna varnost, pripovedujejo svetu, da krvoločne zapadne sile ogrožajo njihove miroljubne države..."

Kardinal je poslal trgovski zbornici zahtevo, da ne trguje s Čehoslovasko, dokler ta ne vzpostavi verske svobode. "Podobno napako so zagresili nasi odgovorni državniki, ko so dobavljali Nemčiji železno rudo vse do poletja 1939 leta," je dejal kardinal.

TVRDKA "EXPRESS IMPORTERS & EXPORTERS,"

52, PENN ROAD, LONDON, N.7.

se priporoča za narocila paketov z zdravili, ki jih v teku enega tedna dostavi v Jugoslavijo in druge evropske države. Narocila se sprejemajo tudi v slovenscini. Zahtevajte cenik! Tvrdba nosi za dostavo paketov polno odgovornost!

Za TISKOVNI SKLAD sta darovala g. Z.V. iz Tamwortha 3/- in g. M.J. iz Oakhama 4/-. Iskrena hvala!